

Broj: 04-4457-1/24

Datum: 07.05.2024. godine

Parlament Federacije BiH
Zastupnički/Predstavnički dom
Hamdije Kreševljakovića 3

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 14-05-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	244	124

PREDMET: Odgovor na Inicijativu za uvođenje elektronskog tag uređaja koj bi bio direktno vezan za bankovni račun

Naplata cestarine u Federaciji BiH se odvija na dva načina – manuelno, posredstvom blagajnika i elektronski putem OBU (ACC TAG) uređaja koji predstavlja elektronski uređaj koji bežično komunicira sa sistemom naplate cestarine, te vrši naplatu cestarine umanjivanjem iznosa na korisničkom računu.

Korisnici elektronske naplate cestarine u FBiH kroz mobilnu aplikaciju odnosno korisnički web portal imaju mogućnost dopune računa online putem bankovnih kartica, te imaju mogućnost praćenja kretanja na autocesti i utrošenog novca kroz odgovarajuće izvještaje u čemu slijedimo visoko postavljene standarde zemalja Europske unije u segmentu naplate cestarine.

Posljednjih godina u zemljama Europske unije i šire, koje za osnovu naplate cestarine imaju pređenu udaljenost između dvije tačke, odnosno naplatu po kilometru, nastoji se uvesti sistem koji bi eliminisao potrebu postojanja blagajnika u cilju smanjenja troškova naplate cestarine odnosno ubrzanja protoka prometa. Ova problematika je izuzetno kompleksna, sa aspekta prometa, tehnologije, pa i legislative. Postoji cijeli niz različitih sistema koji se uvode u pojedinim zemljama koje sa aspekta korisnika mogu izgledati kao aplikacija i biti vezana između ostalog i na bankovnu karticu, ali u pozadini ovih sistema postoji izuzetno složena tehnologija koja omogućava precizno evidentiranje ulazaka i izlazaka sa autoceste. Ono što je važno napomenuti je da je to izuzetno skupa tehnologija koja se uvodi duži niz godina kako bi se dalo vremena da se svi korisnici prilagode novom sistemu i jako je malo onih koji su uspjeli napraviti naplatu bez barijera, a da imaju visok procenat naplate jer je riječ o tehnologiji koja je u fazi razvoja. Najčešće je riječ o različitim sistemima koji naplatu vrše putem prepoznavanja tablica tzv. video tolling, GPRS praćenjem vozila od tačke do tačke, korištenjem RFID tehnologije umjesto OBU (tag) uređaja ili kombinacijom više različitih tehnologija kako bi se obuhvatio veći broj korisnika.

Najbolji primjer za navedeno je sustav naplate cestarine u Republici Hrvatskoj koja već nekoliko godina vrši pripreme za prelazak na novi sistem koji bi trebao biti završen do 2026. godine, s tim da je važno napomenuti da je isti projekt sufinansiran iz sredstava Europske unije u visini približno 100 milijuna eura. Navedeni sustav trebao bi koristiti dvije postojeće tehnologije, kakve se već primjenjuju

u svijetu – DSRC tehnologiju (radijska komunikacija na 5,8 GHz) za naplatu cestarine korisnicima OBU uređaja, te ALPR tehnologija (prepoznavanje registarskih pločica vozila) za naplatu cestarine povremenim korisnicima za laka vozila.

Javno preduzeće Autoceste FBiH d.o.o. Mostar namjerava slijediti pozitivna iskustva u naplati cestarine iz zemalja okruženja odnosno EU koja moraju biti usklađena sa direktivama EU o naplati cestarine, a koja ujedno moraju biti finansijski prihvatljiva za naše preduzeće uzimajući u obzir visinu finansijskih sredstava potrebnih za implementaciju sličnog sustava kakav uvodi članica EU Republika Hrvatska.

U Bosni i Hercegovini veliki broj osoba još uvijek koristi isključivo gotovinu što potvrđuju i analize statističkih podataka prikupljenih cestarina (od ukupno prikupljene cestarine u 2023. godini 60% se odnosi na gotovinu). Analiza digitalnog ekosistema (DECA) provedena od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) pokazala je da potrošačima nedostaje znanja o korištenju usluga e-trgovine, kao što su internetsko bankarstvo i online kupovina što dodatno otežava uvođenje digitalnih tehnologija na tržište Federacije BiH.

Temeljem svega navedenog, intencija našeg poduzeća je trenutno na razvijanju elektronske naplate cestarine i uvezivanju elektronske naplate cestarine s poduzećima u regiji, putem DSRC tehnologije, a sve u cilju smanjenja gužvi i povećanju protočnosti prometa.

S poštovanjem,

v.d. DIREKTOR

Denis Lasić

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 | 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 | 3386902296564549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10